

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

№ 44 (473)

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

- *Улс хоорондын тээвэрлэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай*

МОНГОЛ УЛСЫН ДЭЭД ШҮҮХИЙН ТОГТООЛ

- *“Хүүхдэд тэтгэмж олгох, гэр бүлд мөнгөн тусламж үзүүлэх тухай” хуулийн зарим зүйл, заалтыг тайлбарлах тухай*

Улсын Их Хурлын Тамгын газар

Улаанбаатар хот

2006 он

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ
Долоо хоног тутмын

Улаанбаатар хот

2006 оны арваннэгдүгээр сарын 28

№44 (473)

Гарчиг

Нэг. МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

654.	Хөтөлбөр батлах тухай	Дугаар 246	1269
655.	Хамтран ажиллах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө батлах тухай	Дугаар 249	1276
656.	Тогтоолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 256	1278
657.	Улс хоорондын тээвэрлэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай	Дугаар 257	1279
658.	Журам батлах тухай	Дугаар 258	1279

Хоёр. МОНГОЛ УЛСЫН ДЭЭД ШҮҮХИЙН ТОГТООЛ

659.	Хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч, прокурор, шүүгчийн хууль зөрчсөн ажиллагааны улмаас учирсан хохирлыг арилгах тухай эрүүгийн байцаан шийтгэх болон иргэний хуулийн зарим зүйл, заалтыг тайлбарлах тухай	Дугаар 45	1283
660.	"Хүүхдэд тэтгэмж олгох, гэр бүлд мөнгөн тусламж үзүүлэх тухай" хуулийн зарим зүйл, заалтыг тайлбарлах тухай	Дугаар 46	1286
661.	Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хуулийн зарим зүйл, заалтыг тайлбарлах тухай	Дугаар 47	1286

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2006 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдөр

Дугаар 246

Улаанбаатар хот

Хөтөлбөр батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Ариун цэврийн байгууламжийг сайжруулах хөтөлбөрийг 1 дүгээр хавсралт ёсоор, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2 дугаар хавсралт ёсоор тус тус баталсугай.

2. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээг эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, шаардагдах хөрөнгийг жил бүрийн төсөвт тусгаж хандивлагч орнуудын эзэл, тусламжид хамруулан гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагчдыг татан оролцуулах замаар санхүүжүүлэхийг Сангийн сайд Н.Баяртсайхан, Барилга, хот байгуулалтын сайд Ж.Наранцацралт, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нэрт даалгасугай.

3. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх удирдлага, зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч, хөтөлбөрийн явц үр дүнг жил бүр Засгийн газарт танилцуулж байхыг Барилга, хот байгуулалтын сайд Ж.Наранцацралтад үүрэг болгосугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

М.ЭНХБОЛД

САНГИЙН САЙД

Н.БАЯРТСАЙХАН

БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН
САЙД

Ж.НАРАНЦАЦРАЛТ

АРИУН ЦЭВРИЙН БАЙГУУЛАМЖИЙГ САЙЖРУУЛАХ ХӨТӨЛБӨР

Нэг, Нийтлэг үндэслэл

1.1. Ариун цэврийн байгууламжийн өнөөгийн байдал

Монгол Улсад хот, суурин газар бий болж төвлөрсөн ус хангамж, цэвэрлэх байгууламжийг хөгжүүлж эхэлснээр нийтийн аж ахуйн салбар бүрэлдэн тогтож, түүний үйл ажиллагаа нь хүмүүсийн ажиллаж, амьдрах таатай нөхцөлийг бүрдүүлэх, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний хэвийн ажиллагааг хангах, хүрээлэн байгаа орчин, хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалахад чухал хувь нэмэр оруулж ирсэн билээ.

Гэвч хүн ам өсч төв, суурин газрын нягтрал ихсэн, үйлдвэрлэл, аж ахуйн үйл ажиллагааны цар хүрээ нэмэгдсэнтэй холбогдуулан цэвэрлэх байгууламж нь бохир усыг стандартын түвшинд хүртэл цэвэрлэж чадахгүй хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлж болзошгүй нөхцөл бүрдээд байна.

Манай улсын хүн амын 1.4 сая орчим нь төв, суурин газарт амьдарч байгаагийн зөвхөн 22.0 хувь нь ариутгах татуургын сүлжээнд холбогдсон орон сууцанд амьдарч байна. Хүн амын дийлэнх хувь нь оршин суудаг гэр хороолол болон зуслан, суурин газрын эмнэлэг, сургууль, хот, суурин газраас алслагдсан амралт, сувиллын газар, жуулчны баазад бохир ус татан зайлуулах систем байхгүйгээс нүхэн жорлон ашиглаж хөрс, ус болон байгаль орчныг ихээхэн бохирдуулж байна.

Цэвэрлэх байгууламжийн ашиглалт, тоног төхөөрөмжийн байдалд хийсэн үзлэгийн дүнгээс үзэхэд улсын хэмжээнд нийт 103 цэвэрлэх байгууламж байгаагаас цэвэрлэгээний түвшин нь стандартын шаардлагад хүрсэн хэвийн ажиллагаатай 41 (39.8 хувь), хэвийн бус ажиллагаатай 27 (26.2 хувь), ажиллагаагүй 35 (34.0 хувь) байгууламж тус тус байна.

Хөрөнгө хүрэлцээгүйгээс шалтгаалан цэвэрлэх байгууламжид цаг тухайд нь засвар үйлчилгээ, техник, технологийн шинэчлэлт хийгдээгүй байна. Мөн аймгийн төв, суурин газрын үйлдвэр, аж ахуйн байгууллагуын үйлдвэрлэлийн хэмжээ багассанаас цэвэрлэх байгууламжид цугларах бохир усны хэмжээ эрс багасч, технологийн горим алдагдан цэвэрлэгээний түвшин буурч, улмаар бохир усыг голд шууд хаяж байна. Үүнээс гадна орон нутаг цэвэрлэх байгууламжийг харуцан ажиллуулах мэргэжлийн байгууллага боловсон хүчингүй, тэдгээрийн үйл ажиллагаа бүрэн зогссон байна.

Цэвэрлэгээний түвшинг лабораторийн шинжилгээгээр тогтоосны үндсэн дээр технологийн горим мөрдүүлэх шаардлагагай байдаг боловч,

өнөөдрийн байдлаар Улаанбаатар, Багануур, Дархан-Уул, Орхон, Зүүнхараа, Хөтөллийн цэвэрлэх байгууламжаас бусад нь цэвэрлэгээний түвшинд хяналт тавих лаборатори байхгүй байна.

Цэвэрлэх байгууламжийн цэвэрлэгээний түвшинд хийсэн шинжилгээний дүнгээс үзэхэд цэвэрлэсэн усанд умбуур бодис, аммиак, нитрит, хром, нефтийн бүтээгдэхүүн, өөх тос зэрэг бодисууд зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс их байх тохиолдол байнга гарч байна.

Арьс, ширний үйлдвэрээс гарч байгаа бохир усанд хийсэн шинжилгээний дүнгээс харахад төвлөрсөн ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлж байгаа бохир усны хүчилтөрөгч, умбуур бодисын хэмжээ нь зөвшөөрөгдөх агууламжаас 5-20 дахин их байгаа бөгөөд сульфат, сульфитын агууламжтай байна. Энэ нь Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийн технологийн горимд доголдол үүсэх үндсэн нөхцөл болж байна.

Дээрх байдал цаашид үргэлжилбэл Туул, Хараа, Хангал, Ерөө, Орхон голууд бохирдож, экологийн цэвэр тунгалаг шинжээ алдахад хүрэх юм. Иймд байгаль орчныг бохирдлоос хамгаалах, хүн амын эрүүл амьдрах орчинг бий болгох зорилгоор ариун цэврийн байгууламжийг сайжруулах хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлэх шаардлага зүй ёсоор тавигдаж байгаа юм.

1.2. Хөтөлбөр боловсруулах үндэслэл

Монгол Улсын Үндсэн хуульд Монгол Улсын иргэн эрүүл, акулгүй орчинд амьдрах, орчны бохирдол, байгалийн тэнцэл алдагдахаас хамгаалуулах эрхтэй гэж заасан.

Улсын Их Хурлын 2005 оны 25 дугаар тогтоолоор баталсан "Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилт"-д 2015 он гэхэд баталгаат ундны ус хэрэглэх боломжгүй хүн амын эзлэх хувийг 2 дахин бууруулах зорилтыг дэвшүүлсэн байна.

2002 онд болсон Тогтвортой Хөгжлийн Дэлхийн Чуулга уулзалтаас гаргасан Йоханнесбургийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд ус хангамж, ариун цэврийн шаардлага хангаагүй байгууламжтай хүн амын тоог 2 дахин бууруулах нь хүмүүсийн амьжиргааны түвшинг дээшлүүлэх нэг гол арга зам гэж тодорхойлсон байдаг.

Иймд ариун цэврийн байгууламжийг сайжруулах хөтөлбөрийг дэлхий нийтийн чиг хандлага, Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилт болон холбогдох бусад хууль тогтоомжид нийцүүлэн боловсрууллаа.

1.3 Энэ хөтөлбөрт хэрэглэсэн дараахь нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:

1.3.1. "ариун цэврийн байгууламж" гэж нийтийн бохирын шугам, цооног,

агааржуулагчтай болон энгийн нүхэн жорлон, бохир усны төрөл бүрийн цэвэрлэх байгууламжийг;

1.3.2. "урьдчилсан цэвэрлэх байгууламж" гэж бохир усыг төвийн шугамд хаяхаас өмнө анхан шатны цэвэрлэгээ хийх зориулалттай байгууламж, барилга, тоног төхөөрөмжийг;

1.3.3. "бохирдуулагч" гэж цэвэр усыг аж ахуйн үйл ажиллагаанд ашиглаж бохирдуулсан хувь хүн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг.

Хоёр. Хөтөлбөрийн зорилго, үндсэн зарчим

2.1. Ариун цэврийн байгууламжийг сайжруулах хөтөлбөрийн зорилго нь цэвэрлэх байгууламжийн ашиглалт үйлчилгээний технологийг сайжруулах, амины орон сууц, гэр хорооллыг цэвэр, бохир усны системд холбон хүн амын ая тухтай амьдрах, үйлдвэрлэл үйлчилгээ эрхлэх таатай нөхцөлийг хангах, хот, суурингаас алслагдсан газарт нүхэн жорлонгийн сайжруулсан хувилбар, бага оврын цэвэрлэх байгууламж ашиглах нь байгаль орчны тэнцвэртэй байдлыг хадгалах, хүн амын эрүүл ахуйн нөхцөлийг сайжруулж, нийгэм, эдийн засгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

2.2. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд дараахь үндсэн зарчмыг баримтална:

2.2.1. Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилт, Монгол Улсын хөгжлийн үзэл баримтлал, Усны үндэсний хөтөлбөр болон бусад хөтөлбөрийн зорилттой уялдуулан хэрэгжүүлэх;

2.2.2. салбарын хууль эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох, холбогдох норм стандартыг шинэчлэн мөрдүүлэх;

2.2.3. мэргэжлийн боловсон хүчнийг сургаж дэдлагажуулах;

2.2.4. ариун цэврийн байгууламжийн өнөөгийн түвшинг дээшлүүлэхэд дэвшилтэт техник, технологи нэвтрүүлж, цэвэрлэх байгууламжийн цэвэрлэгээний түвшинг сайжруулах, гэр хорооллыг бохир усны нэгдсэн шугам сүлжээнд холбох, алслагдсан газарт нүхэн жорлонгийн сайжруулсан хувилбар, бага оврын цэвэрлэх байгууламж нэвтрүүлэх, үйлдвэрийн урьдчилсан цэвэрлэх байгууламжийн үйл ажиллагааг сайжруулах;

2.2.5. ариун цэврийн байгууламжийг сайжруулах үйл ажиллагаанд төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, байгууллага, хувь хүний оролцоо, үүрэг хариуцлагыг нэмэгдүүлэх;

2.2.6. ариун цэврийн байгууламжийн чиглэлээр хэрэгжиж байгаа төслүүдийн үйл ажиллагааг уялдуулан нөөцийг оновчтой хуваарилж, хандивлагч орон, олон улсын байгууллагаас үзүүлж байгаа дэмжлэг болон хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх;

2.2.7. хяналтын тогтолцоог боловсронгуй болгох.

Гурав. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хугацаа, санхүүжилт

3.1. Хөтөлбөрийг 2015 он хүртэл хэрэгжүүлэх бөгөөд үйл ажиллагааг дараахь үе шатаар төлөвлөнө:

3.1.1. нэгдүгээр үе шат: 2006-2010 он. Энэ хугацаанд ариун цэврийн байгууламжийн талаархи эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох, удирдлага-зохион байгуулалт, хяналтын тогтолцоог оновчтой болгох, ариун цэврийн байгууламжид шинэ техник, технологи нэвтрүүлэх, үйл ажиллагааг сайжруулах цогц арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх;

3.1.2. хоёрдугаар үе шат: 2010-2015 он. Энэ хугацаанд хөтөлбөрийн нэгдүгээр үе шатны хэрэгжилтийн үр дүнг бататгаж ариун цэврийн байгууламжийг сайжруулахад чиглэсэн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх.

3.2. Хөтөлбөрийг дараахь эх үүсвэрээс санхүүжүүлнэ:

3.2.1. улс, орон нутгийн төсөөс олгох хөрөнгө;

3.2.2. хандивлагч орон, олон улсын байгууллагын зээл, тусламж, хандив;

3.2.3. гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт;

3.2.4. төрийн болон төрийн бус байгууллагын санаачилгаар хуримтгалсан хөрөнгө;

3.2.5. иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хандив, тусламж;

3.2.6. бусад эх үүсвэр.

Дөрөв. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зорилт, үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл, үр дүн

4.1. Зорилт 1: Ариун цэврийн байгууламжийн талаархи эрх зүйн орчин, удирдлага-зохион байгуулалт, хяналт, үнэлгээний тогтолцоог боловсронгуй болгоно.

4.2. Үйл ажиллагааны чиглэл:

4.2.1. ариун цэврийн байгууламжийн талаархи хууль тогтоомж, стандартыг шинэчлэх, боловсронгуй болгох /Бохирдуулагч нь төлөх зарчимд үндэслэсэн Бохир усны төлбөрийн тухай хуулийг боловсруулж, мөрдүүлэх/;

4.2.2. ариун цэврийн байгууламжийг сайжруулах үйл ажиллагаанд хувийн хөрөнгө оруулалтыг хөхиүлэн дэмжих асуудлыг судалж хэрэгжүүлэх;

4.2.3. ариун цэврийн байгууламжийн үйл ажиллагааг хянах тогтолцоог бий болгох;

4.2.4. ариун цэврийн байгууламжийн үйл ажиллагааг сайжруулах, бохир усны

цэвэрлэгээний түвшинг дээшлүүлэх чиглэлээр шинэ техник, технологи нэвтрүүлэх;

4.3. Хүрэх үр дүн:

4.3.1. ариун цэврийн байгууламжийн үйл ажиллагааг сайжруулахад чиглэсэн эрх зүйн орчин бүрдэнэ. Бохирдуулагчаас гарч байгаа бохир усны зэрэглэлээр бохирдуулагч нь төлөх зарчим хэрэгжиж, ариун цэврийн байгууламжийн үйл ажиллагааг дээшлүүлэх эдийн засгийн таатай нөхцөл бүрдэнэ;

4.3.2. дотоод, гадаадын хөрөнгө оруулалтыг түлхүү татан оролцуулах таатай нөхцөл бүрдэнэ;

4.3.3. амины орон сууц, гэр хорооллын бохир усыг татан зайлуулах шугам сүлжээг хувийн хэвшлийн хөрөнгөөр барьж байгуулах замаар салбарын хөрөнгө оруулалт нэмэгдэнэ;

4.3.4. Бохир ус цэвэрлэгээний түвшин дээшилснээр байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг үр дагавар багасч, усны нөөцийн тогтвортой байдалд эерэг нөлөө үзүүлнэ;

4.3.5. ариун цэврийн байгууламжийн үйл ажиллагаа сайжирснаар хүн амын халдварт өвчлөл багасч, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан орчинд амьдрах боломжтой болно.

4.4. Зорилт 2: Ариун цэврийн байгууламжид дэвшилтэт техник, технологи дэвшүүлж үйл ажиллагааг сайжруулан, хэвийн найдвартай ажиллагааг хангана.

4.5. Үйл ажиллагааны чиглэл

4.5.1. төв, суурин газрын ариутгах татуургын нэгдсэн сүлжээг өргөтгөн тэлэх;

4.5.2. ажиллаж байгаа цэвэрлэх байгууламжийн тоног төхөөрөмжийг сэргээн засварлаж шинэчлэх, техник, технологийг сайжруулах;

4.5.3. суурин газрын ариутгах татуургыг бага оврын цэвэрлэх байгууламжийн технологиор холбох замаар бохир усыг зайлуулан орчны ариун цэврийн нөхцөлийг сайжруулах асуудлыг шийдэх;

4.5.4. бага оврын, хэсгийн цэвэрлэх байгууламжийн техник, технологи нэвтрүүлэх.

-хорт бодис ихээр гаргадаг үйлдвэр, аж ахуйн газрыг бохир ус урьдчилан цэвэрлэх байгууламжтай болгох;

-төвлөрсөн шугам сүлжээнд холбогдоогүй эмнэлэг, сургууль, зуслан, амралт сувиллын болон, аялал жуулчлалын газар, гэр хороолол, амины орон сууцанд агааржуулалттай сайжруулсан нүхэн жорлон, хуурай жорлон, ашиглах, суурилуулахад зэрдал бэлтгэж бага оврын цэвэрлэх байгууламж суурилуулах.

4.5.5. бохир усны цэвэрлэгээгээс гарсан лагийг боловсруулах технологи нэвтрүүлэх;

4.5.6. цэвэрлэгдсэн бохир усыг /саарал усыг/ дахин ашиглах технологи судалж нэвтрүүлэх.

4.6. Хүрэх үр дүн:

4.6.1. энэ талаар дэвшүүлсэн Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилт биелэгдэнэ;

4.6.2. 2015 он гэхэд нийт хүн амын 36.6 хувь нь төвлөрсөн ариутгах татуургын шугам сүлжээнд холбогдоно;

4.6.3. цэвэрлэгээний түвшин нь стандартын шаардлагад хүрсэн цэвэрлэх байгууламжийн тоог 71-д хүргэх;

4.6.4 цэвэрлэгээний түвшин өндөр, байгаль орчинд сөрөг нөлөөгүй, эрчим хүчний хэмнэлттэй, шинэ технологи бүхий бага оврын цэвэрлэх байгууламж нэвтрүүлэх;

4.6.5. арьс, шир, ноос, ноогуурын үйлдвэрүүд урьдчилсан цэвэрлэх байгууламжтай болж ахуйн бохир ус цэвэрлэх төв цэвэрлэх байгууламжийн ачааллыг багасган, цэвэрлэгээний түвшин өндөрсөнө;

4.6.6. төв, суурин газрын оршин суугчид ажиллаж амьдрах таатай орчин бүрдэнэ.

4.7. Зорилт 3: Сургалт, сурталчилгааны ажлыг эрчимжүүлж салбарын хүний нөөцийг бэхжүүлнэ.

4.8. Үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл:

4.8.1. салбарын хүний нөөцийг бэлтгэх, мэргэшүүлэх, давтан сургах тогтолцоог боловсронгуй болгох;

4.8.2. ариун цэврийн байгууламжийн талаархи албан болон албан бус сургалт явуулах;

4.8.3. хүн, малын ялгадас, бохир уснаас үүдэлтэй байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлж буй сөрөг нөлөөлөл, халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр сурталчилгаа явуулах.

4.9. Хүрэх үр дүн:

4.9.1. салбарын хүний нөөцийн чадавхи нэмэгдэнэ;

4.9.2. Ариун цэврийн байгууламжийн талаархи мэдлэгийн түвшин дээшилж, эрүүл аюулгүй орчинд амьдрах боломж бүрдэнэ.

Тав. Хөтөлбөрийн удирдлага-зохион байгуулалт, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ

5.1. Удирдлага-зохион байгуулалт

5.1.1. нийтийн аж ахуйн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага нь хөтөлбөрийг эдийн засаг, нийгмийн бусад холбогдох хөтөлбөртэй уялдуулан зохицуулах, хэрэгжүүлэх ажлыг удирдлага-зохион байгуулалтаар хангаж, хяналт тавьж ажиллах бөгөөд аймаг, нийслэлийн

Засаг даргын Тамгын газар, нийтийн аж ахуйн байгууллагууд хэрэгжүүлэх ажлыг хариуцна.

5.2. Хөтөлбөрийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ:

Хөтөлбөрийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго нь хөтөлбөрт дэвшүүлсэн зорилтыг хангах үйл ажиллагааны удирдлага-зохион байгуулалт, туршлага, анхаарах асуудлыг нэгтгэн дүгнэх, хөрөнгийн зарцуулалтын үр ашгийг холбогдох байгууллагад тайлагнах, шаардлагатай нөөцийг бүрдүүлэхэд чиглэгдэнэ.

5.2.1. хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн байдалд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх ажлыг нийтийн аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар эрхлэн гүйцэтгэнэ.

5.2.2. хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явцыг хөтөлбөрийн зорилт тус бүрийн хүрэх үр дүнгийн үзүүлэлт болон хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтээр гаргана.

5.3. Хөтөлбөрийн үр дүнг дараахь үзүүлэлтээр гаргана:

5.3.1. ариун цэврийн шаардлага хангасан нөхцөлд амьдарч байгаа хүмүүсийн тоог нэмэгдүүлэх;

5.3.2. цэвэрлэгээний түвшин нь стандартын шаардлагад хүрсэн цэвэрлэх байгууламжийн тоо 71-д хүрсэн байх;

5.3.3. сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжийг ашиглах бодлого боловсруулах, зах зээлийн шаардлагад нийцсэн үйл ажиллагаа явуулах чадвартай, өндөр мэргэшлийн боловсон хүчинг системтэй бэлтгэдэг болох;

5.3.4. ариун цэврийн байгууламжийг ашиглах үйл ажиллагаанд нийтийн аж ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэд түлхүү оролцох боломжтой болох;

5.3.5. бохирдуулагч нь төлбөр төлөх зарчим нэвтэрч, хүн амын төлбөрийн чадвартай уялдсан үнэ тарифын механизм нэвтрэх.

5.3.6. гэр хорооллын 8-10 хувь нь бохир усны төвлөрсөн шугам сүлжээнд холбогдох.

Засгийн газрын 2006 оны 246 дугаар тогтоолын 2 дугаар хэсвэрлэлт

АРИУН ЦЭВРИЙН БАЙГУУЛАМЖИЙГ САЙЖРУУЛАХ ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хариуцах байгууллага	Хугацаа	
			I үе шат	II үе шат
Зорилт 1. Ариун цэврийн байгууламжийн талаархи эрх зүйн орчин, удирдлага-зохион байгуулалт, хяналт-үнэлгээний тогтолцоог боловсронгуй болгоно.				
1.	Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл боловсруулж батлуулах	БХБЯ	2006	-
2.	Бохир усны төлбөрийн тухай хуулийг боловсруулж батлуулах	БОЯ БХБЯ	2006-2007	-
3.	Бохир усны стандарт, норм, дүрмийг олон улсын жишигт хүргэж шинэчлэх	БХБЯ БОЯ ЭМЯ	2006-2010	-
4.	Бохир усны итгэмжлэгдсэн суурин болон зөврийн лабораториудыг байгуулж, хяналтын системийг боловсронгуй болгох	БХБЯ ЭМЯ УМХГ	2006-2010	2010-2015
5.	Улаанбаатар хотын цэвэр, бохир усны мастер төлөвлөгөөг боловсруулах	БХБЯ Нийслэлийн ЗДТГ	2005-2006	-
6.	Улаанбаатар хот, Дархан-Уул, Орхон аймгийн төвийн ариутгах татуургын сүлжээнд компьютерийн хяналтын сүлжээ нэвтрүүлэх	БХБЯ Дархан-Уул, Орхон аймгийн ЗДТГ	2007-2010	2010-2015
Зорилт 2. Ариун цэврийн байгууламжид дэвшилтэт техник, технологийг нэвтрүүлж, үйл ажиллагааг сайжруулан хэвийн найдвартай ажиллагааг хангана.				
7.	Улаанбаатар хотын төв цэвэрлэх байгууламжийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх 2 дахь үе шатны төслийг хэрэгжүүлэх	БХБЯ НЗДТГ Улаанбаатар хотын Ус сувгийн удирдах газар	2006-2009	-

8.	Улаанбаатар хотын нийтийн аж ахуйг сайжруулах 2 дахь шатны төслийг хэрэгжүүлэх (Чингэлтэй, Дамбадаржаа, Дарь-Эх, Баянхошууны гэр хорооллууд хамрагдана)	БХБЯ Төслийг удирдах нэгж	2005-2008	-
9.	Улаанбаатар хотын бохир усны 25-р коллекторыг барьж байгуулах	БХБЯ НЗДТГ	2006-2009	-
10.	Улаанбаатар хотын Баянголын аманд бохир усны төв шугам шинээр барих	БХБЯ НЗДТГ	2006-2008	-
11.	Орхон аймгийн цэвэрлэх байгууламжийг өргөтгөх, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх төсөл хэрэгжүүлэх	БХБЯ Орхон аймгийн ЗДТГ	2006-2009	-
12.	Архангай, Булган, Сүхбаатар, Хэнтий, Өмнөговь, Дорноговь, Дорнод, Дундговь аймгийн төвийн бохир усны шугам хоолой, цэвэрлэх байгууламжийг шинэчлэх, тодорхой гэр хорооллыг цэвэр, бохир усны шугам сүлжээнд холбох	БХБЯ Төслийг удирдах нэгж	2006-2009	-
13.	Азийн хөгжлийн банкны хөнгөлөлттэй зээлээр хэрэгжүүлэх "Хот байгуулалт, орон сууц"-ны төслөөр Говь-Алтай, Баянхонгор, Говьсүмбэр, Өвөрхангай аймгийн цэвэрлэх байгууламж, шугам сүлжээг өргөтгөж шинэчлэх	БХБЯ Холбогдох аймгийн ЗДТГ	-	2008-2015
14.	Төв, Сэлэнгэ, Дундговь аймгийн ариун цэврийн байгууламжийг өргөтгөн шинэчилж хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	БХБЯ Холбогдох аймгийн ЗДТГ	2007-2011	2011-2015
15.	Налайх, Яармагийн бохир усны шугам барих зураг төслийг боловсруулж хэрэгжүүлэх	БХБЯ НЗДТГ	2006	-
16.	Увс аймгийн төвийн бохир усны шугамын шинэчлэлт	БХБЯ	2006-2007	-
17.	Улаанбаатар хот орчмын зуны зуслангийн /Яргайт, Жигжид, Шарга морьт г.м/ ариун цэврийн байгууламжийг сайжруулах арга хэмжээг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх	БХБЯ НЗДТГ УМХГ	2006-2009	-
18.	Цэвэрлэх байгууламжийн байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээг хийх ажлыг тогтмолжуулах	БОЯ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ	2008-2010	-
19.	Цэвэрлэх байгууламжийн цэвэрлэгээний түвшинд хяналт тавьж холбогдох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	УМХГ, БОЯ БХБЯ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ	2007-2009	-
20.	Төв, суурин газрын цэвэрлэх байгууламжид улсын үзлэг хийж, хариуцах эзэнгүй хаягдсан цэвэрлэх байгууламжийн талаар цаашид үр дүнтэй арга хэмжээний санал боловсруулж хэрэгжүүлэх	УМХГ БХБЯ ТӨХ БОЯ	2007-2008	-
21.	Арьс, шир боловсруулах болон ихээхэн хорт хаягдал гаргаж байгаа үйлдвэрүүдийн цэвэрлэх байгууламжид үзлэг, шалгалт хийж, холбогдох арга хэмжээг авах ажлыг зохион байгуулах	ҮХЯ, УМХГ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ Усны хэрэг эрхлэх газар	2007-2011	2011-2015

22.	Төв, суурин газрын эмнэлгүүдийн ариун цэврийн байгууламжид үзлэг, шалгалт хийж, стандартын шаардлага хангахуйц хэмжээнд хүргэх ажлыг зохион байгуулах	ЭМЯ, УМХГ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ	2007-2011	-
23.	Төв, суурин газрын захын хорооллын сургууль, цэцэрлэгүүдийг ариутгах татуургын төвлөрсөн шугам сүлжээнд холбох арга хэмжээг үе шаттайгаар авч хэрэгжүүлэх	БСШУЯ УМХГ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ	2008-2012	2012-2015
24.	Аялал, жуулчлалын баазуудыг стандартын шаардлага хангахуйц ариун цэврийн байгууламжтай болгох арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	ЗТАЖЯ БХБЯ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ	2007-2011	-
25.	Нийслэл болон томоохон төв, суурин газарт зохиогдож байгаа автомашин угаалгын үйлчилгээний цэгүүдийн бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн ашиглалтын байдалд үзлэг хийж холбогдох арга хэмжээг авах	УМХГ, ЗТАЖЯ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ	2008-2009	-
Зорилт 3. Салбарын хүний нөөцийг бэхжүүлэн сургалт сурталчилгаа, судалгааны ажлыг эрчимжүүлнэ.				
26.	Нийтийн аж ахуйн байгууллагын менежментийн гэрээний биелэлтийг дүгнэж цаашдын үйл ажиллагааг тодорхойлох	БХБЯ ТӨХ Холбогдох аймгийн ЗДТГ	2006-2007	-
27.	Архангай, Булган, Сүхбаатар, Хэнтий, Өмнөговь, Дорноговь, Дорнод, Дундговь аймгийн нийтийн аж ахуйн байгууллагын удирдлага- зохион байгуулалтыг сайжруулах	БХБЯ Төслийг удирдах нэгж Холбогдох аймгийн ЗДТГ	2004-2009	-
28.	Мэргэжилтэй боловсон хүчнийг бэлтгэх, давтан сургах ажлыг тогтмол зохион байгуулах	БХБЯ БСШУЯ	2006-2010	2010-2015
29.	Ус хангамж, ариутгах татуургын сүлжээний хуванцар хоолойг төсөллөх ба угсрах барилгын норм, дүрэм боловсруулж батлуулах	БХБЯ	2006	-
30.	Урьдчилсан цэвэрлэх байгууламжийн зураг төсөл, ашиглалтын зааврыг гаргаж бэлтгэх	БХБЯ ШУТИС	2007-2010	-
31.	Бохир ус цэвэрлэгээний дэвшилтэт технологийг судалж, гадаад орнуудаас хандив, тусламж авах ажлыг зохион байгуулах	БХБЯ, БОЯ Усны хэрэг эрхлэх газар, ГХЯ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ	2008-2010	2010-2015
32.	Цэвэрлэгдсэн бохир усыг дахин ашиглах туршилтын төслийг хэрэгжүүлэх	БХБЯ Усны хэрэг эрхлэх газар УБ хотын Нийтийн аж ахуйг сайжруулах төсөл	2006-2008	-
33.	Сайжруулсан нүхэн жорлонгийн жишиг зураг төслийг /стандарт/ боловсруулж батлуулах	БХБЯ	2007-2009	-
34.	Хүн, малын ялгадас, бохир уснаас үүдэлтэй байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлж буй нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, хүн амын дунд тохиолдож буй халдварт өвчин түүнээс сэргийлэх чиглэлээр сургалт, сурталчилгаа явуулах	ЭМЯ, БОЯ БСШУЯ Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ	2008-2011	2011-2014

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2006 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдөр

Дугаар 249

Улаанбаатар хот

Хамтран ажиллах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

ажиллагааны төлөвлөгөөг хавсралт ёсоор баталсугай.

Төв Азийн бүс нутгийн эдийн засгийн хамтын ажиллагааны хөтөлбөр /CAREC/-ийн хүрээнд Монгол Улс бусад гишүүн орон болон олон улсын байгууллагуудтай хамтран ажиллах үйл

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**
М.ЭНХБОЛД
САНГИЙН САЙД
Н.БАЯРТСАЙХАН

Засгийн газрын 2006 оны 249 дүгээр тогтоолын хавсралт

ТӨВ АЗИЙН БҮС НУТГИЙН ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨР (CAREC)-ИЙН ХҮРЭЭНД МОНГОЛ УЛС БУСАД ГИШҮҮН ОРОН БОЛОН ОЛОН УЛСЫН БАЙГУУЛЛАГУУДАЙ ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Нэг. Хөтөлбөрийн гишүүн орнууд ба газар зүйн хамрах хүрээний асуудлууд

1. Оросын Холбооны Улс Төв Азийн бүс нутгийн эдийн засгийн хамтын ажиллагааны хөтөлбөр (цаашид "Хөтөлбөр" гэх)-т гишүүнээр нэгдэн орох нь гишүүн орнуудыг Европ болон Зүүн Азийн хөгжингүй орнуудын зах зээлтэй холбоход чухал ач холбогдолтой бөгөөд Төв Азийн бүс нутгийн зам, тээвэр, худалдаа, эрчим хүчний салбарын хөгжилд ихээхэн нөлөөтэй тул ОХУ-ын гишүүнчлэлийн асуудлыг дэмжих. Хөгжингүй улс орнуудын зах зээлтэй холбох асуудалтай холбогдуулан Хөтөлбөрийн гишүүн орнуудын зүгээс хөгжиж байгаа эдийн засаг бүхий орнуудыг АНУ, Япон Улс, БНСУ-тай холбох, улмаар далайд гарцтай болох асуудлыг хөтөлбөрийн хүрээнд судлах.

2. БНХАУ-ын зөвхөн Шинжан-Уйгурын Өөртөө засах орон Хөтөлбөрт хамрагдаж байгаа нь Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Киргиз Улс, Бүгд Найрамдах Тажикстан Улс зэрэг орнуудад олон улсын гарцтай болох нөхцөлийг хязгаарлаж байгаа тул БНХАУ-ын бусад муж, тухайлбал БНХАУ-ын Өвөр Монголын Өөртөө засах орон хамрагдах боломжийн талаар хөтөлбөрийн хүрээнд судлах.

Хоёр. Зам, тээврийн салбарын асуудлууд:

1. Авто зам

1/ Азийн хөгжлийн банк (цаашид АХБ гэх) болон Хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж байгаа "Монгол Улсын баруун бүсийн авто замыг хөгжүүлэх" төслийн хүрээнд Ярантай-Ховд-Өлгий-Цагааннуур (АН-4)

чиглэлийн авто замыг барихад шаардагдах хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэхэд Хөтөлбөрийн гишүүн олон улсын байгууллагуудаас дэмжлэг авах.

2/ Ховд – Улаангом – Боршоо чиглэлийн зам барих;

3/ АН-4 замыг Улаанбаатар хот буюу Азийн замын сүлжээний АН-3 дугаар замтай АН-32 замаар холбох талаар судалгаа хийх;

4/ Монгол Улс Азийн авто замын сүлжээнд нэгдэн орсон АН-4 замын Ярантайн боомтод БНХАУ-аас олон улсын гарц өгөөгүй байгаа тул АН-4 чиглэлийн дагуу БНХАУ-ын нутаг дэвсгэрээр Төв Азийн орнуудад тээвэрлэлт гүйцэтгэх эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх;

5/ Хойд чиглэл /Алтанбулаг/-ийн авто замын ачаа тээвэрлэлтийн хэмжээ, хөдөлгөөний эрчим төлөвлөж байснаас нэлээн их байгаагийн зэрэгцээ уг зам нь олон улсын зэрэглэлтэй замын хувьд хамгийн доод стандарт буюу 6 метрийн өргөнтэй тул тус чиглэлийн замын нэвтрүүлэх чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор түүнийг өргөтгөх.

2. Агаарын зам

1/ Манай улсад хил орчмын агаарын тээврийг хөгжүүлэх зорилгоор баруун аймгуудын нисэх буудлын дэд бүтцийг бий болгож, зам харилцааг сайжруулснаар баруун бүсэд аялал, жуулчлалыг бусад гишүүн орон болон Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банктэй хамтран хөгжүүлэх.

3. Темер зам

1/ Тээвэрлэлтийн чанарыг сайжруулж, түргэн шуурхай болгох зорилгоор

төмөр замыг цахилгаанжуулах асуудлыг хөтөлбөрийн хүрээнд судлах;

2/ Монгол Улсын төмөр замын сүлжээг хөгжүүлэх судалгаа хийх. Тээвэрлэх, дамжин өнгөрөх барааны урсгалын судалгаа хийх;

3/ Монгол Улсын баруун бүсийг БНХАУ-ын Шинжаан-Уйгурын Өөртөө засах орон, дундад Азийн орнуудтай төмөр замаар холбох боломжийг судлах.

Гурав. Эрчим хүчний салбарын асуудлууд:

1. ОХУ-аас БНХАУ-ын баруун бүс рүү татаж байгаа нефть болон хийн хоолой, авто замыг Монгол Улсын баруун бүсээр дамжуулан өнгөрүүлэх талаар хамтран ажиллах асуудлыг Хөтөлбөрийн хүрээнд судлах.

2. Монгол Улсын Эрчим хүчний судалгаа, хөгжлийн төвийг бэхжүүлэх, шинэ эх үүсвэр барихад хөрөнгө оруулалт хийх төсөл хэрэгжүүлэх.

3. Эрчим хүчний салбарын үйл ажиллагааг арилжааны хэлбэрт шилжүүлэх зохицуулалтын орчинг боловсронгуй болгох талаар судалгаа хийх.

4. Хөтөлбөрийн хүрээнд Монгол Улсын баруун бүсийн хөрш зэргэлдээ орнууд болох Бүгд Найрамдах Казахстан Улс, Бүгд Найрамдах Киргизстан Улс, БНХАУ-тай эрчим хүчний салбарт хамтран ажиллах бодлогыг тодорхойлох, энэ чиглэлээр судалгаа хийх.

5. Монгол Улсын баруун бүсээс хөрш зэргэлдээ орнуудад нүүрс экспортлох, нүүрсийг хийжүүлэх, нүүрсний гүн боловсруулалт хийх, баруун бүсийн нүүрсний орд дээр түшиглэн цахилгаан станц барьж байгуулах, эрчим хүчийг экспортлох чиглэлээр цогц судалгаа хийх.

6. Монгол Улсын баруун бүсэд салхи, усны эрчим хүчийг ашиглах, томоохон салхин парк, усан цахилгаан станц барьж байгуулах талаар судалгаа хийх, энэ чиглэлээр төсөл хэрэгжүүлэх.

7. Киотогийн протоколын хүрээнд байгаль орчны сангуудаас эрчим хүчний үр ашгийг дээшлүүлэх, цэвэр хөгжлийн механизмыг ашиглах боломж, энэ чиглэлийн төсөл хэрэгжүүлэх асуудлаар хамтран ажиллах.

Дөрөв. Худалдааны салбарын асуудлууд:

Баруун бүсийн тулгуур төв болох Ховд, Улиастай хотуудын эдийн засгийн чадавхи, дэд бүтцийг сайжруулж, чөлөөт худалдаа болон бизнесийг хөгжүүлэх таатай орчинг бүрдүүлэх шаардлагын дагуу:

1. Баян-Өлгий аймагт Цагааннуурын дамжлага баазыг түшиглэн "Цагааннуур"

худалдааны чөлөөт бүс байгуулж улмаар ОХУ-ын Сибирийн тойргоор дамжин Төв Азийн орнуудтай худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх, Булганы боомтоор БНХАУ-ын Шинжаан-Уйгурын Өөртөө засах оронтой холбогдсон дэд бүтэц, худалдааны сүлжээ бий болгох. Энэ зорилгоор Төв Азийн орнуудад худалдаа, эдийн засгийн чөлөөт бүс байгуулан ажиллаж байгаа туршлагыг судлах, мэдээлэл солилцох, чөлөөт бүсийн асуудлаар мэргэжилтэн бэлтгэх, сургалтад хамруулах, Цагаан нуур худалдааны чөлөөт бүсийн мастер төлөвлөгөө боловсруулахад дэмжлэг авах чиглэлээр хамтран ажиллах, техникийн туслалцаа авах.

2. Баруун бүсэд геологи, уул уурхайн хайгуул хийх, олборлох, боловсруулах үйлдвэр байгуулах чиглэлээр хамтран ажиллах боломжийг судлах, техник, эдийн засгийн үндэслэлийн судалгаа хийх.

3. Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Увс, Ховд зэрэг аймагт өргөн хэрэглээний бараа болон хүнс, хөдөө аж ахуй, үйлдвэр, техникийн зориулалттай барааны бөөний худалдааны төв, түүхий эдийн бижр байгуулахад зориулж хөрөнгө оруулалт хийх асуудлыг судлах.

4. Баян-Өлгий аймаг, Бүгд Найрамдах Казахстан Улсын хооронд худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны хүрээнд боловсруулах үйлдвэр, тухайлбал мах, махан бүтээгдэхүүн, ноос, ноолуур, арьс, шир боловсруулах болон мод, модон материалын хамтарсан жижиг, дунд үйлдвэрийг Казахстаны талын хөрөнгө оруулалтаар байгуулан ажиллах.

5. ОХУ, БНХАУ-тай байгуулах дамжин өнгөрөх тээврийн хэлэлцээрийн хавсралт, холбогдох судалгаа хийх, уулзалт хэлэлцээг үргэлжлүүлэх, эцэслэн тохиролцох, хэлэлцээр байгуулахад Хөтөлбөрийн зүгээс дэмжлэг авах.

Тав. Гаалийн салбарын асуудлууд:

1. Гаалийн лабораторийг бэхжүүлж, Монгол Улсын худалдааны боомтуудын тоног төхөөрөмжийг сайжруулах, шинэчлэх.

2. Хилийн боомтууд дээр явуулын лаборатори, рентген тоног төхөөрөмжийг суурилуулах.

3. Автоматжуулсан системийг боловсронгуй болгох замаар гаалийн байгууллагын мэдээллийн сүлжээний хүрээг өргөтгөн, улмаар гадаад худалдаанд оролцогч бусад байгууллагуудтай холбогдож цахим гадаад худалдааны нэг цонхны үйлчилгээнд нэвтрэх бэлтгэл ажлыг хангах.

4. Гаалийн ерөнхий газар, Монголын үндэсний худалдаа, аж үйлдвэрийн танхим хооронд байгуулсан хамтын ажиллагааны санамж бичигт заасан асуудлыг хэрэгжүүлэх ажлыг шат дараатайгаар зохион байгуулах, "Гааль-Бизнесийн секторын зөвлөлдөх хороо"-ны хурлыг тогтмолжуулах.

5. Гаалийн хамтын ажиллагааны хорооны худалдааг хөнгөвчлөх Хөтөлбөрийн хүрээнд "Хилийн хамтарсан хяналт шалгалт"-ын туршилтын бэлтгэл ажлыг хангах асуудлаар БНХАУ-ын гаалийн байгууллагатай байгуулсан "Санамж бичиг"-ийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авах. Энэ зорилгоор эхний шатанд хоёр талын мэргэжилтний багийг байгуулан анхны хуралдааныг хийж улмаар хоёр талын Ажлын хэсгийг томилж, үүрэг чиглэл өгч ажиллуулах.

6. Гаалийн салбар тэргүүлэх чиглэлтэй оролцож байгаа Худалдааг хөнгөвчлөх хөтөлбөрийг ложистикийг хөгжүүлэх асуудалтай уялдуулах зорилгоор АХБ-ны дэмжлэгтэйгээр хийгдсэн судалгааны ажлыг хэрэгжүүлэх. Уг асуудлыг Хөтөлбөрийн Худалдааны бодлогын салбараас хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөтэй уялдуулах.

Зургаа. Шинэ салбарт хамтран ажиллах асуудлууд:

1. Аялал, жуулчлалын салбар:

1/ Бусад гишүүн орнуудтай хамтран Монгол Улсын баруун бүсэд аялал, жуулчлал хөгжүүлэх нөхцөл, боломжийг судалж, аялал, жуулчлалын салбарын хүний нөөц болон дэд бүтцийг бий болгох, бэхжүүлэх саналыг төлөвлөгөөнд тусгах.

2/ Казахстан-Улаанбаатар-Казахстан, Казахстан-Өлгий-Казахстан, Казахстан-Өлгий-Улаанбаатар-Өлгий-Казахстан гэсэн ерөнхий маршрутын дагуу улс дамнансан, хамтарсан аялал, жуулчлалын маршрут бий болгон хэрэгжүүлэх. Европын авиакомпаниудын нислэгийг Монгол руу сунгах.

3/ Турк, Энэтхэгийн жуулчдыг Бүгд Найрамдах Казахстан Улсаар дамжуулан Монголд аялуулах.

4/ Урт хугацаагаар, 14 хоногос 1 сарын хугацаанд аялах, баруун Европын жуулчдыг Узбек-Казахстан-Монгол-Казахстан-Узбек гэсэн маршрутаар улс хамруулсан хамтарсан аялал, жуулчлалын шинэ маршрут бий болгож хэрэгжүүлэх.

5/ Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Казахстан Улс, Бүгд Найрамдах Узбек Улсуудын аялал, жуулчлал, агаарын тээврийн төрийн болон хувийн хэвшлийн байгууллагуудтай танилцах аялал, уулзалт зохион байгуулж, санал солилцох.

2. Хүнс, хөдөө аж ахуйн салбар:

1/ Монгол Улс нь мал аж ахуйн салбар дахь харьцангуй давуу талаа ашиглан энэ салбарын бүтээгдэхүүнийг боловсруулах, экспортлох чиглэлээр ажиллах асуудлыг судлах.

2/ Хүн амын хүнсний аюулгүй байдал, хоол, тэжээлийн дутагдлыг бууруулах, хүнсний бүтээгдэхүүнийг боловсруулах үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх.

3/ Усалгаатай тариалангийн орчин үеийн техник, технологи нэвтрүүлэх ажлыг судлан боловсруулж гурил, гурилан бүтээгдэхүүнээр өөрийн хэрэгцээг хангах.

4/ Салын чанар, удмын санг сайжруулах, мал аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүнийг боловсруулах үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, экологийн цэвэр бүтээгдэхүүнийг дэлхийн зах зээлд нийлүүлэх чиглэлээр ажиллах.

3. Байгаль орчны салбар:

1/ Хүн амын эрүүл мэнд, байгаль орчинд багагүй хохирол учруулж байгаа агаарын бохирдлыг бууруулах зорилгоор төв, суурин газрын хүн амын ахуйн хэрэглээнд хийн түлшний хэрэглээг нэмэгдүүлэх, хий дамжуулах хоолой тавих, хийг савлаж импортлох боломжийг судлах.

2/ Монгол орны гадаргын усны нөөцийн ашиглалтыг сайжруулах, Сэлэнгэ, Орхон, Хэрлэн, Туул голууд дээр усан сан байгуулах, сэргээгдэх эрчим хүчний эх үүсвэрийн ашиглалтыг өргөжүүлж, Эгийн гол, Орхон, Ховд голуудад усан цахилгаан станц байгуулах, Майхан толгойд усан цахилгаан станц барих үндэслэлийг нарийвчлан судлах.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2006 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдөр

Дугаар 256

Улаанбаатар хот

Тогтоолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай

Засгийн газрын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэг, Яамны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 10.1-ийг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

"Гадаад хэргийн чамны үйл ажиллагааны стратеги, бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөрийг зөвшөөрч, зохион байгуулалтын бүтцийг батлах тухай" Засгийн газрын 2004 оны 12 дугаар сарын

29-ний өдрийн 248 дугаар тогтоолын 2 дугаар зүйлд "12. Санхүү, эдийн засгийн газар" гэсэн заалт нэмж, мөн тогтоолын 3 дугаар зүйлийн "102" гэснийг "107" гэж өөрчилсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

М.ЭНХБОЛД

ГАДААД ХЭРГИЙН САЙД

Н.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2006 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдөр

Дугаар 257

Улаанбаатар хот

Улс хоорондын тээвэрлэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай

БНМАУ-ын Засгийн газар, БНХАУ-ын Засгийн газар хоорондын Авто тээврийн хэлэлцээр, Олон улсын авто тээврийн харилцааны тухай ОХУ-ын Засгийн газар, Монгол Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Дорноговь аймгийн Замын-Үүд суманд улс, хот хоорондын лоча, зорчигч тээврийн авто вокзал, автомашины зогсоол бүхий төмөр замд шууд холбогдсон ачаа тээврийн терминал-аж ахуй байгуулах зургийн даалгавар, зураг, төсвийг 2006 онд багтаан бэлэн болгохыг Зам, тээвэр, аялал жуулчлалын сайд Ц.Цэнгэлд, барилга байгууламжийн ажилд шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэрийг 2007-2008 оны улсын төсвийн төсөлд тусгах арга хэмжээ авахыг Сангийн сайд Н.Баяртсайханд тус тус даалгасугай.

2. Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сумын төв замаас салбарлан төмөр замын шилжүүлэн ачих анги хүртэлх авто зам болон тус ангийн талбайг

хатуу хучилттай болгох ажлыг Монгол-Оросын хамтарсан "УБТЗ" хувь нийлүүлсэн нийгэмлэгийн хөрөнгөөр 2007 онд багтаан тусгай зөвшөөрөл бүхий мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх асуудлыг шийдвэрлэх арга хэмжээ авахыг Зам, тээвэр, аялал жуулчлалын сайд бөгөөд Монголын талын ерөнхий хувь нийлүүлэгч Ц.Цэнгэлд даалгасугай.

3. Улс хоорондын зорчигч тээврийн байнгын үйлчилгээний тээврийн хэрэгслийг цагийн хуваарийн дагуу улсын хилийн боомтод оруулан тусгайлан зориулсан урсгалаар хил нэвтрүүлж байх арга хэмжээ авахыг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Д.Одбаяр, Хил хамгаалах ерөнхий газрын дарга П.Сүндэв нарт даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

М.ЭНХБОЛД

ЗАМ, ТЭЭВЭР, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД

Ц.ЦЭНГЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2006 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдөр

Дугаар 258

Улаанбаатар хот

Журам батлах тухай

Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 26.6-г үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. "Эрсдэлийн сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах журам"-ыг 1 дүгээр хавсралт ёсоор, "Хөрөнгө оруулалт, хөгжлийн сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах журам"-ыг 2 дугаар хавсралт ёсоор тус тус баталсугай.

2. Журмуудын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, сангуудын хөрөнгийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтын тайланг хагас, бүтэн жилээр гаргаж Засгийн газарт тайлагнаж бэйхыг Сангийн сайд Н.Баяртсайханд үүрэг болгосугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД
САНГИЙН САЙД

М.ЭНХБОЛД
Н.БАЯРТСАЙХАН

Засгийн газрын 2006 оны 258 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

ЭРСДЭЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГИЙГ ЗАХИРАН ЗАРЦУУЛАХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 5.4.3-т заасан Эрсдэлийн сан /цаашид "Сан" гэх/-гийн хөрөнгийг зарцуулах, тайлагнах, хяналт тавих харилцааг зохицуулахад энэхүү журмыг дагаж мөрдөнө.

1.2. Сангийн зорилго нь давагдашгүй нөхцөл, байдал үүссэний улмаас төсвийн орлого их хэмжээгээр тасалдах буюу зарлага мөн хэмжээгээр

нэмэгдэж улсын эдийн засгийн аюулгүй байдалд нөлөөлж болзошгүй болсон тохиолдолд төсвийн алдагдлыг нөхөн санхүүжүүлэхэд оршино.

1.3. Сангийн үйл ажиллагаа нь Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжид нийцсэн байна.

1.4. Энэхүү журмын хэрэгжилтэд санхүүгийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага хяналт тавьж ажиллана.

Хоёр. Сангийн эх үүсвэр

2.1. Сан нь Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 6.1.2-т заасны дагуу 100 хувь төсвийн хөрөнгөөс бүрдэнэ.

Гурав. Сангийн удирдлага, зохион байгуулалт

3.1. Сангийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг санхүүгийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагын төсвийн бодлого, зохицуулалтын асуудал хариуцсан нэгж хариуцан гүйцэтгэнэ.

3.2. Төсвийн бодлого, зохицуулалтын асуудал хариуцсан нэгж нь холбогдох эрх бүхий байгууллагаас гаргасан шийдвэрийн дагуу Сангаас хөрөнгө гаргаж, зарцуулалтын тайланг Сангийн хөрөнгийг зарцуулсан хуулийн этгээдээс энэхүү журмын хавсралтаар батлагдсан маягтын дагуу хүлээн авч бүртгэл хөтлөнө.

Дөрөв. Сангийн хөрөнгийн бүрдүүлэх, зарцуулах нөхцөл

4.1. Улсын төсвөөс Санд хуваарилах хөрөнгийг дараа жилийн төсвийн төсөлд тусган Улсын Их Хурлаар батлуулна.

4.2. Сангийн хөрөнгийг Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 10.1-д заасан нөхцөл, байдал үүссэний улмаас төсвийн орлого их хэмжээгээр тасалдах буюу зарлага нэмэгдэх тохиолдолд зарцуулна.

4.3. Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 10.1.1-10.1.3-т заасан нөхцөл үүссэн тухай бүрт Санхүүгийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн нь авах арга хэмжээ болон зарцуулах хөрөнгийн тооцоо, судалгааг холбогдох

танилцуулгын хамт гарган Засгийн газрын хуралдаанд оруулж шийдвэр гаргуулна.

4.4. Эрсдэлийн сангаас хөрөнгө гаргахдаа зөвхөн Засгийн газрын тогтоолоор гаргана.

4.5. Сангаас хийгдэх санхүүжилтийг Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хуульд заасан журмын дагуу хийнэ.

4.6. Тухайн санхүүгийн жилд зарцуулагдаагүй Сангийн хөрөнгийн үлдэгдлийг дараа жилийн төсөв дээр нэмж батлуулна.

Тав. Сангийн гүйцэтгэлийг тайлагнах, хяналт тавих

5.1. Сангийн зарцуулалтын тайланг Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 30.1, 30.5-д заасан болон энэхүү журмын хавсралтаар батлагдсан маягтын дагуу хагас, бүтэн жилээр гаргаж Засгийн газар болон Улсын Их Хуралд тайлагнана.

5.2. Төрийн аудитын байгууллага Сангийн зарцуулалтын тайланд Төрийн аудитын тухай хуульд заасны дагуу аудит хийж, дүгнэлт гаргана.

5.3. Санхүүгийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага Сангийн хөрөнгийн зарцуулалтын жилийн эцсийн тайланг аудитын дүгнэлтийн хамт тайлан гарснаас хойш 20 хоногийн дотор хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр нийтэд мэдээлнэ.

Зургаа. Бусад зүйл

6.1. Энэхүү журмыг зөрчсөн байгууллага, албан тушаалтанд Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

Эрсдэлийн сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах журмын хавсралт

ЭРСДЭЛИЙН САНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТЫН ТАЙЛАН

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллагын нэр Шийдвэрийн дугаар

Төсөл, арга хэмжээний зориулалт..... Авсан санхүүжилтийн дүн

	Төсөл арга хэмжээний зардлын үзүүлэлт	Төсөв	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
	Дүн			

Хянан Баталгаажуулсан: /Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллагын дарга/

Гүйцэтгэл гаргасан: /Байгууллагын ня-бо/

Хянан хүлээн авсан: /Сангийн яамны ажилтан/

Хүлээн авсан ... он ... сар ... өдөр

Засгийн газрын 2006 оны 258 дугаар
тогтоолын 2 дугаар хэвсрэлт

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГИЙГ ЗАХИРАН ЗАРЦУУЛАХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 5.4.19-д заасан Хөрөнгө оруулалт, хөгжлийн сан /цаашид "Сан" гэх/-г бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах харилцааг зохицуулахад энэхүү журмыг дагаж мөрдөнө.

1.2. Сангийн зорилго нь эдийн засгийн өсөлтийг нэмэгдүүлэхэд төсвөөс болон гадаад улс, олон улсын байгууллагаас олгож байгаа хөрөнгийн үр ашгийг сайжруулж оновчтой хуваарилах, аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд бизнесийн үйл ажиллагаа явуулах таатай орчныг бүрдүүлэх, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх, ядуурлыг бууруулах, хүн амын амьжиргааны түвшинг дээшлүүлэхэд оршино.

1.3. Сангийн үйл ажиллагаа нь Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжид нийцсэн байна.

1.4. Сангийн хөрөнгөөр худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний гүйцэтгэчийг шалгаруулахдаа Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийг удирдлага болгоно.

1.5. Сангийн хөрөнгийг Төрийн сангийн тусгай дансанд байршуулна.

1.6. Сангийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг Сангийн ажлын алба харуцан гүйцэтгэнэ.

1.7. Энэхүү журмын хэрэгжилтэд санхүүгийн асуудал харуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага хяналт тавьж ажиллана.

Хоёр. Сангийн эх үүсвэр

2.1. Сан нь дараахь эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

1) улсын төсвийн хөрөнгө;

2) гадаад улс, олон улсын байгууллага, түүнчлэн гадаад, дотоодын аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдээс өгсөн буцалтгүй тусламж, хандив;

3) гадаад улс, олон улсын байгууллагаас Засгийн газрын шугамаар олгосон зээл;

4) сангийн үйл ажиллагаанаас олсон орлого.

Гурав. Сангийн удирдлага, зохион байгуулалт

3.1. Сангийн удирдлага нь орон тооны бус Сангийн Зөвлөл /цаашид "Зөвлөл" гэх/ байна.

3.2. Зөвлөлийн дарга нь санхүүгийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн байна.

3.3. Зөвлөлийн дэд дарга нь Үйлдвэр, худалдааны дэд сайд байх бөгөөд бусад гишүүд нь төрийн захиргааны албан тушаалтан байна.

3.4. Зөвлөл нь 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд гишүүдийг Зөвлөлийн даргын санал болгосноор Засгийн газар батална.

3.5. Зөвлөлийн дарга нь дор дурдсан бүрэн эрхтэй байна:

1) Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн дагуу сангийн хөрөнгөөс төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэх, зээл олгох, зээлийн баталгаа гаргах, сургалт зохион байгуулах;

2) Зөвлөлийн шийдвэрийг үндэслэн Санг төлөөлөн хуулийн этгээдтэй гэрээ байгуулах;

3) Зөвлөлийн шийдвэрийг үндэслэн Сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах;

4) Сангийн хөрөнгийн бүрдүүлэлтийг зохион байгуулах;

5) Сангийн хөрөнгийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтыг Засгийн газарт тайлагнах.

3.6. Сан нь 3-5 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын албатай байна.

3.7. Сангийн ажлын албаны дүрэм, ажиллах журмыг санхүүгийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

3.8. Сан нь тэмдэг, албан бичгийн хэвлэмэл хуудас хэрэглэнэ.

Дөрөв. Сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах нөхцөл

4.1. Сангийн хөрөнгийг Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлд заасан арга хэмжээг санхүүжүүлэхэд зарцуулна.

4.2. Сангийн хөрөнгөөс улсын эдийн засгийн хөгжилд дорвитой хувь нэмэр оруулах, тэргүүлэх ач холбогдол бүхий салбаруудад зээл олгож, зээлийн баталгаа гаргана. Үүнд:

1) хөдөө аж ахуйн зориулалттай түүхий эдийг эцсийн бүтээгдэхүүн болгох, экспортын чиглэлийн үр ашигтай, дотоодын хөрөнгө оруулалт бүхий үйлдвэрлэл шинээр бий болгох, шинэ технологи нэвтрүүлэх;

2) мах, сүү, арьс, шир, ноос, ноолуур, таримал ургамал зэрэг хөдөө аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүн, түүхий эд боловсруулах, оёмол, сүлжмэл зэрэг хөнгөн болон хүнсний боловсруулах үйлдвэрлэл, барилгын материалын үйлдвэрлэл, усалгаатай тариалан, эрчимжсэн мал аж ахуй зэрэг импортыг орлох чиглэлийн үр ашигтай, дотоодын хөрөнгө оруулалт бүхий үйлдвэрлэл шинээр байгуулах, шинэ технологи нэвтрүүлэх;

3) мэдээлэл, холбооны технологи, аялал жуулчлал зэрэг үйлчилгээний салбарын дотоодын хөрөнгө оруулалт бүхий аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааг дэмжих, тэдгээрийн технологийг шинэчлэх.

4.3. Сангаас гаргах зээлийн баталгааны нийт хэмжээ нь сангийн нийт хөрөнгийн тавны нэгээс хэтрэхгүй байна.

4.4. Сангийн хөрөнгөөр зээлийн баталгаа гаргах тухай шийдвэрийг санхүүгийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулж зөвшөөрөл авсны үндсэн дээр гаргана.

4.5. Үндэсний үйлдвэрийн бараа, бүтээгдэхүүнийг гадаад зэх зээлд гаргахтай холбоотой дараахь арга хэмжээг санхүүжүүлнэ:

1) үндэсний үйлдвэрийн бараа, бүтээгдэхүүнийг экспортолж нөхцөлийг бүрдүүлэх арга хэмжээг дэмжих;

2) гадаад зах зээлд үндэсний үйлдвэрийн бараа, бүтээгдэхүүнийг сурталчлах.

4.6. Цэвэр болон өндөр технологи нутагшуулах, дамжуулахтай холбоотой дараахь үйл ажиллагааг санхүүжүүлнэ:

1) олон улсын стандартад нийцэхүйц хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний чанарын шинжилгээний лабораторийг байгуулах;

2) экологийн цэвэр бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, байгаль орчинд хор нөлөөгүй технологийг дэмжих;

3) сүү, сүүн бүтээгдэхүүн боловсруулах жижиг, дунд үйлдвэрлэлийн дэвшилтэт технологи нэвтрүүлэх;

4) мах, махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн шинэ технологи нэвтрүүлэх;

5) хүнсний ногоо боловсруулах, хадгалах чиглэлээр шинэ технологи нэвтрүүлэх;

6) ноос, ноолуур, арьс, шир зэрэг түүхий эдийг боловсруулж эцсийн бүтээгдэхүүн гаргах чиглэлийн шинэ технологи нэвтрүүлэх;

7) эрдэс түүхий эд, зам барилга, барилгын материалын болон химийн чиглэлийн үйлдвэрийн шинэ болон дэвшилтэт технологийг нутагшуулах.

4.7. Үр ашигтай, ирээдүйтэй салбарын чиглэлээр бизнес инкубатор байгуулах үйл ажиллагааг дэмжих санхүүжүүлнэ.

4.8. Зөвлөлийн дарга нь Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлд заасан чиглэлээр улсын эдийн засгийн өсөлтийг нэмэгдүүлэхэд ач холбогдол бүхий салбар, арга хэмжээний жагсаалтыг холбогдох тооцоо, судалгаа,

танилцуулгын хамт гаргаж Зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн шийдвэр гаргуулна.

4.9. Энэ журмын 4.2, 4.6-д заасан төсөл, арга хэмжээг Монгол банкны шалгуур үзүүлэлтийг хангасан арилжааны банкаар дамжуулан зээл олгож санхүүжүүлнэ.

4.10. Зөвлөлийн дарга нь журмын 4.2, 4.6-д заасан чиглэлээр тухайн жилд санхүүжүүлэх салбар, арга хэмжээний жагсаалтыг Сангаас зарцуулах хөрөнгийн хэмжээний тооцоо, үндэслэл, зээл олгох нөхцөл, зээл болон зээлийн хүүгийн тооцооны хамт гаргаж Зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн шийдвэр гаргуулна.

4.11. Хөрөнгө оруулалт, хөгжлийн сангаас санхүүгийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний шийдвэрээр хөрөнгө гаргана.

4.12. Зээл олгох, зээлийн баталгаа гаргах үйл ажиллагааг Банк, эрх бүхий хуулийн этгээдийн мөнгөн хадгаламж, төлбөр тооцоо, зээлийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн хүрээнд зохицуулна.

4.13. Тухайн санхүүгийн жилд зарцуулагдаагүй Сангийн хөрөнгийн үлдэгдлийг дараа жилийн төсөв дээр нэмж батлуулна.

Тав. Сангийн гүйцэтгэлийг тайлагнах, хяналт тавих

5.1. Сангийн зарцуулалтын тайланг Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 30.1, 30.5-д заасан болон энэхүү журмын хавсралтаар батлагдсан маягтын дагуу хагас, бүтэн жилээр гаргана.

5.2. Төрийн аудитын байгууллага сангийн зарцуулалтын тайланд Төрийн аудитын тухай хуульд заасны дагуу аудит хийж, дүгнэлт гаргана.

5.3. Санхүүгийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага Сангийн хөрөнгийн зарцуулалтын жилийн эцсийн тайланг аудитын дүгнэлтийн хамт тайлан гарснаас хойш 20 хоногийн дотор хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр нийтэд мэдээлнэ.

Хөрөнгө оруулалт, хөгжлийн сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах журмын хэвсрэлт

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТЫН ТАЙЛАН

Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллагын нэр Шийдвэрийн дугаар

Төсөл, арга хэмжээний зориулалт Авсан санхүүжилтийн дүн

	Төсөл арга хэмжээний зардлын үзүүлэлт	Төсөв	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				

Дүн

Хянан баталгаажуулсан: /Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллагын дарга/
 Гүйцэтгэл гаргасан: /Байгууллагын ня-бы/
 Хянан хүлээн авсан: /Сангийн ажилтан/
 Хүлээн авсан он сар өдөр

МОНГОЛ УЛСЫН ДЭЭД ШҮҮХИЙН ТОГТООЛ

2006 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдөр

Дугаар 45

Улаанбаатар хот

ХЭРЭГ БҮРТГЭГЧ, МӨРДӨН БАЙЦААГЧ, ПРОКУРОР, ШҮҮГЧИЙН ХУУЛЬ ЗӨРЧСӨН АЖИЛЛАГААНЫ УЛМААС УЧИРСАН ХОХИРЛЫГ АРИЛГАХ ТУХАЙ ЭРҮҮГИЙН БАЙЦААН ШИЙТГЭХ БОЛОН ИРГЭНИЙ ХУУЛИЙН ЗАРИМ ЗҮЙЛ, ЗААЛТЫГ ТАЙЛБАРЛАХ ТУХАЙ

Эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагааны явцад хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч, прокурор, шүүгчийн хууль зөрчсөн ажиллагааны улмаас иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан хохирлыг арилгах тухай Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 44 дүгээр бүлэг, Иргэний хуулийн 498 дугаар зүйлд заасан зохицуулалтыг нэг мөр ойлгож, шүүхийн практикт зөв хэрэглэх явдлыг хангах зорилгоор Монгол Улсын Үндсэн хуулийн тавьдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 4 дэх заалт, Шүүхийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.6.5.-д заасныг тус тус удирдлага болгон Улсын Дээд шүүхээс ТОГТООХ НЬ:

1. Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн (цаашид хуулийн гэх) 388 дугаар зүйлийн 388.1.-д заасан "хууль зөрчсөн ажиллагаа" гэдэгт мөн хуулийн 389 дүгээр зүйлийн 389.2.-т заасан тохиолдлуудаас гадна байцаан шийтгэх ажиллагааны явцад эрүүдэн шүүгдэж, хэрцгий, хүнлэг бус харьцаанд өртөж, сэтгэл санаа, эрүүл мэнд, амь насаараа хохирсон явдлыг хамруулж үзнэ.

"Эрүүдэн шүүгдсэн" гэдэгт Эрүүдэн шүүх болон бусад хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар буюу хүний нэр төрийг доромжлон харьцаж шийтгэхийн эсрэг конвенцийн¹ 1 дүгээр зүйлийн 1-д заасан "хэн нэг хүн буюу гурав дахь этгээдээс мэдээ сэлт, мэдүүлэг авах, тухайн хүн буюу гурав дахь этгээдийн үйлдсэн буюу сэрдэгдсэн хэрэгт шийтгэх, айлган сүрдүүлэх, шахалт үзүүлэх, аливаа байдлаар алагчлах зорилгоор төрийн албан тушаалтан, албан үүрэг гүйцэтгэж буй бусад хүний өдөөн хатгалт, ил далд зөвшөөрлөөр тухайн хүн буюу гурав дахь этгээдийн бие махбодыг, сэтгэл санааг хүчтэй шаналган зовоох аливаа санаатай үйлдэл"-ийг ойлгоно.

2. Мөн зүйл, хэсгийн "сэтгэл санааны үр дагавар" гэдэгт энэ тогтоолын 1 дэх хэсэгт заасан хууль бус ажиллагааны улмаас зовон тарчилсан, сэтгэл зүйн дарамтад орсон, айж балмагдсан, сэтгэлийн гутрал, сэтгэлийн өвчин эмгэгтэй болсон, нэр төр, алдар хүндэрээ хохирсон зэргийг ойлгоно.

3. Мөн зүйл, хэсгийн "бусад эрх" гэдэгт эрхэлж байсан ажил, албан тушаалд нь эгүүлэн тогтоолох, ажил, албан тушаалаа үргэлжлүүлэн эрхэлж байсан бол авах ёстой байсан хөнгөлөлт, урамшуулал, нийгмийн даатгалын эрхээ сэргээлгэх зэргийг хамааруулна.

4. Хуулийн 389 дүгээр зүйлийн 389.1.-д заасан "хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч,

прокурор, шүүгчийн гэм бурууг үл харгалзан төр хариуцан арилгана" гэдгийг тухайн албан тушаалтны хууль бус ажиллагаа нь гэмт хэргийн шинжтэй байсан эсэхийг үл харгалзан шууд хохирлыг төр хариуцна гэж ойлгоно. Харин мөн зүйлийн 389.6.-д зааснаар хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч, прокурор, шүүгчийн хууль бус үйлдэл, эс үйлдэхүй нь гэмт хэрэг болох нь шүүхээр нотлогдсон тохиолдолд төрөөс гаргасан хохирлыг эрх бүхий байгууллагаас Иргэний хуулийн 498 дугаар зүйлийн 498.5.-д заасан үндэслэлээр нөхцөмжлэл гаргавал түүнийг шүүх ердийн журмаар шийдвэрлэнэ. "Эрх бүхий байгууллага" гэдэгт Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлд зааснаар төрийн байгууллагын хүсэлтээр хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд оролцох прокурорыг хэлнэ.

Хуулийн 389 дүгээр зүйлийн 389.1., 393 дугаар зүйлийн 393.1.-д "төр хариуцна", мөн хуулийн 390 дүгээр зүйлийн 390.2., 390.5.-д "улсын төсвөөс" гэснийг Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.3.7.-д зааснаар Засгийн газрын нөөц сангаас гаргуулна гэж шүүхийн шийдвэрт тусгаж байвал зохино.

5. Хуулийн 389 дүгээр зүйлийн 389.2.1., 389.2.3-т заасан "гэмт хэрэг үйлдсэн нь нотлогдоогүйгээс суллагдсан, гэмт хэргийн бүрэлдэхүүнгүй эсхүл тухайн этгээд гэмт хэрэг үйлдсэн нь нотлогдоогүйгээс хэргийг хэрэгсэхгүй болгосон" гэдгийг баривчлагдсан болон цагдан хоригдсон, өөр бусад таслан сэргийлэх арга хэмжээ авагдсан, ажил албан тушаалаасаа түдгэлзүүлэгдсэн этгээдэд холбогдох хэргийг аль нэг шатны прокурорын болон шүүхийн шийдвэрээр хэрэгсэхгүй болгосныг хэлнэ.

6. Хуулийн 389 дүгээр зүйлийн 389.4.-т заасан "шууд бус хохирол" гэдэгт энэ хуулийн 390 дүгээр зүйлд туссан эд хөрөнгийн, 391 дүгээр зүйлд туссан эдийн бус хохирлоос бусад хохирол буюу Иргэний хуулийн 227 дугаар зүйлийн 227.3-т тодорхойлсноор "иргэнээс гарсан зардал, эд хөрөнгийн алдагдал буюу гэмтэл, орох байсан орлого" зэргийг ойлгоно.

7. Хуулийн 389 дүгээр зүйлийн 389.5.-д "хууль тогтоомжид заасан хариуцлага хүлээлгэнэ" гэдэгт тухайн байгууллагын үйл ажиллагааг зохицуулсан салбарын хууль болон тэдгээрт нийцүүлэн гаргасан дүрэм, журмаар тогтоосон сахилгын болон бусад хариуцлага оногдуулахыг хэлнэ.

¹ Монгол Улс 2000 оны 11 дүгээр сарын 2-ны өдөр нэгдэн орсон.